

Nowsze dialekty mieszane

Autor: Halina Karaś

Nowsze dialekty mieszane objęły obszar Pomorza Mazowieckiego, a więc obszar pierwotnie zasiedlony przez plemiona pruskie. Kolejne zespoły tych dialektów stanowią gwary malborskie, grudziądzkie, lubawskie, ostródzkie, warmińskie, mazurskie. Gwary malborskie, grudziądzkie i lubawskie powstały w wyniku osadnictwa wielkopolsko-kujawsko-pomorskiego, a gwary ostródzkie, warmińskie i mazurskie – w wyniku osadnictwa wielkopolsko-kujawskiego i mazowieckiego. Kolonizacja z zachodu posuwała się bezpośrednio z zasiedlonej już wcześniej ziemi chełmińsko-dobrzyńskiej, a kolonizacja z południa brała początek na Mazowszu wschodnim i zachodnim. Nowe dialekty mieszane ukształtowały się w okresie od XIV do XVI w. O ich mieszanym charakterze świadczy m.in. niewystępowanie mazurzenia w ich części zachodniej (gwary malborskie, grudziądzkie, lubawskie, ostródzkie, warmińskie) i mazurzenie w gwarach mazurskich. Dzisiaj w związku z migracją i emigracją autochtonicznej ludności tych obszarów w latach 1945-1950 i 1970-1990 wywołaną stosunkiem władz komunistycznej Polski do tej ludności mają one charakter historyczny.